

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

בפני	כבוד השופטת מיקה בנקי
תובע	רחמים רמי סימן טוב
	נגד
נתבע	עידן מור

פסק דין

תביעת לשון הרע בגין פוסט שפרסם הנתבע בגנות התובע - שוטר אשר עיכב את הנתבע לצורך בדיקת שכרות.

העובדות הצריכות לעניין

1. התובע הוא בלש במשטרת התנועה. הנתבע הוא סטנדאפיסט, אשר המציא דמות תיאטרלית בשם גדי וילצ'רסקי (להלן: "הדמות"), ובשמה של הדמות הוא מנהל בין היתר דף פייסבוק.
2. בשעות הלילה / לפנות בוקר של יום 20.4.14 עוכב הנתבע לבדיקת שכרות ע"י התובע ושוטר נוסף שהיה עמו במשמרת (להלן: "השוטרים").
3. השוטרים ביקשו מהנתבע לסור עימם לניידת על מנת שימסור דגימת שתן. לטענת התובע דגימות שתן נמסרות בשירותים כימיים בחפ"ק שנמצא במקום סמוך ועל כן נדרש הנתבע לסור עם השוטרים לניידת כדי לנסוע לחפ"ק. לטענת הנתבע הוא הבין שהשוטרים מורים לו להשתין לתוך כוס בניידת עצמה. אקדים את המאוחר ואבהיר כי לא נתתי אמון בגרסת הנתבע בעניין זה – לא בכך שזו הדרישה שהופנתה אליו ואף לא בכך שהוא טעה לחשוב כי דרישה שכזו אכן הופנתה אליו.
4. הנתבע סירב לדגימת שתן, נלקח לחפ"ק, ושם, לאחר שהתייעץ עם עורך דין ועמד על סירובו לדגימת שתן, נרשם לו דו"ח תנועה בגין נהיגה בשכרות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

5. הנתבע התבקש לחתום על קבלת הדו"ח בו צוין המועד בו הוא מוזמן לדיון, אך חשב שהשוטר המבקש להחתימו על קבלת הדו"ח מנסה להערים עליו ולהחתים אותו על "הודאה" בעבירה נשוא הדו"ח, ועל כן סירב לחתום.

6. הנתבע חזר לביתו ובאותו ערב פרסם בדף הפייסבוק של הדמות פוסט משתלח בתובע. הפוסט נפתח בתיאור מסוים של חילופי הדברים לכאורה בין השוטרים לנתבע כאמור לעיל. לאחר תיאור זה פונה הפוסט לתובע בציון שמו המלא, כינויו ומספרו האישי, ולאחריהם כך נכתב:

"לא רק שאתה השוטר הכי טיפש שפגשתי בחיים שלי, אתה גם בן אדם נאלח ומנוול, שניסה לתפור תיק לאזרח חף מפשע. אני רק תוהה מה קורה לאדם הסביר, שבשעה 5 בבוקר מותש מהחקירה ומהיחס המשפיל שלכם, חותם על מסמך שכזה בלי לקרוא אותו ונופל בפח כזה, שאפס כמוך טמן לו.

נתראה בבית משפט יא כלב".

7. בגין אירועים אלו התנהלו נגד התובע הליכים פליליים: בגין דו"ח התנועה הורשע הנתבע בעבירה של נהיגה בשכרות מכח סירוב ובאי ציות להוראות שוטר, ובגין הפוסט הוגש כתב אישום על העלבת עובד ציבור ובעקבות הסדר נקבע כי הנתבע ביצע את העבירה ללא הרשעתו.

לשון הרע ופרסום

8. הנתבע אינו חולק כאמור על פרסום הפוסט ואף אינו מבקש להגן על ביטויים כגון 'טיפש, נאלח, מנוול, מנסה לתפור תיק לאזרח, אפס וכלב' (להלן: "הביטויים") ככאלו שאינם בגדר לשון הרע. למעלה מן הדרוש ייאמר כי לא ניתן לחלוק על כך שהביטויים בפוסט הם בגדר לשון הרע מובהק.

9. הדינים בדבר איסור לשון הרע מהווים איזון עדין בין זכויות אדם מרכזיות בכל משטר דמוקרטי: הזכות לשם הטוב ולפרטיות מזה והזכות לחופש הביטוי מזה. אין לקיים חברה שוחרת חירות בלא הגנה על שמו הטוב של כל אחד מבני החברה (רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, נה(5) 510 (2001)).

10. כפי שכבר נפסק לא אחת, "אמירות מהוות לשון רע מקום שקיימת אפשרות אובייקטיבית, כי פרסומן עלול להביא להשפלתו של אדם, או לעשותו מטרה לשנאה, בוז, או לעג מצד הבריות. משמעות הפרסום נלמדת מתוכו; הוא מתפרש על פי המובן הטבעי והרגיל של מילותיו, ועל פי הקשר הדברים בו הוא נאמר. מבחן הדברים הוא אובייקטיבי, ועיקרו במובן שאדם סביר מייחס לפרסום, בהקשר לשאלה האם היה באותו מובן כדי לפגוע בכבודו ובשמו של האדם" (ע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקר, פורסם בנבו - 12.11.2006).

11. אין צורך להכביר מילים על כך שלשון הרע שפורסם לעיל יכול להביא להשפלת התובע, לעשותו מטרה לשנאה ובוז ולפגוע בכבודו ובשמו הטוב – וכך אכן קרה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

טענות ההגנה

עילה בת עוולה

12. הנתבע טוען כי התובע הפר את הוראות הדין בעניין מקום מסירת דגימת שתן, פעל בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו כאשר דרש ממנו למסור שתן בניידת לעיני העוברים ושבים ברחוב, ומעשיו עולים כדי הפרת חובה חקוקה. לפיכך מבקש הנתבע לדחות הטענות נגדו מכח הכלל לפיו 'מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה'.

13. גרסתו של הנתבע לפיה נדרש 'להשתין לתוך כוס בניידת' אינה מתקבלת על ידי, ואני מקבלת את גרסת התובע בדבר הדרישה שהופנתה לנתבע לסור לניידת על מנת לנסוע לחפ"ק ולמסור שם דגימת שתן.

אין זה סביר ואין זה מתקבל על הדעת כי שוטר יאפשר, ולא כל שכן ידרוש, שאדם כלשהו ישתין בתוך ניידת המשטרה. אינני סבורה כי הנתבע טוען בתום לב ששוטר יסכים לכך שישתינו לו בניידת, ויסמוך על אותם מעוכבים – אשר נדרשים למסור דגימת שתן בשל חשד לשכרות – כי באמת ישתינו אך ורק לתוך הכוס שנמסרה להם.

תיאור דברים שכזה נראה מופרך על פניו ואף אינו מתיישב עם העובדה כי ממילא על השוטרים להוביל את המעוכב לחפ"ק – שם ישנם שירותים כימיים לצורך זה [ראו בעניין זה עדות התובע, פרוטוקול הדיון מיום 29.10.18, עמ' 11 שורות 6-12].

14. אף אם היה מבקש הנתבע לומר כי 'טעה במצב הדברים' באותה עת וכך סבר, הרי שעדיין מדובר בטעות בלתי סבירה לחלוטין שאינה מעוררת אמון, ומכל מקום בטעות מצדו של הנתבע בלבד, והיא אינה מקימה לו הגנות כנטען על ידו.

לעניין 'טעות' אפשרית זו יש לומר כי על פי הצפייה בסרטון שהגיש הנתבע, לא נראה הנתבע מנהל כל דין ודברים עם השוטרים באשר למסירת דגימת שתן – בניידת או בכלל. השיח בין הצדדים הוא בשאלת הנתבע מדוע הוא מעוכב, ומהי האינדיקציה לטענת השוטרים כי הוא חשוד בנהיגה תחת השפעת סמים. התייחסות הצדדים למילה 'סירוב' היא רק בשאלה אם הנתבע מסרב לעיכובו - ותשובתו כי אינו מסרב אלא מבקש לדעת על סמך מה מעכבים אותו.

סוגיית דגימת השתן לא נשמעת בסרטון שהוצג ולא נראה כי מי מהשוטרים פונה לנתבע באופן משפיל או לא מכבד.

15. למעלה מן הדרוש אף יצוין כי הנתבע אישר בעדותו כי בחפ"ק היו שירותים וקצין ממונה בחפ"ק ביקש ממנו למסור דגימת שתן בשירותים שם, אלא שהנתבע סירב לאחר שהתייעץ עם עורך דין

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

שאמר לו לא לתת כיוון שלטענתו 'לא היה תחת השפעה באותו יום' ולא היה לשוטרים חשד סביר [שם, עמ' 23 שורות 20-27].

16. סיכומו של דבר, התובע לא ביצע כל עוולה, לא דרש מסירת דגימת שתן במקום המנוגד לדין, לא השפיל את הנתבע, לא פעל בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ולא הפר חובה חקוקה.

17. לפיכך אני דוחה את טענותיו העובדתיות והמשפטיות של הנתבע בנקודה זו.

הגנות חוק איסור לשון הרע

18. סעיף 15 בחוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965 קובע כי במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות המנויות בסעיף.

תום לב

19. תנאי הכרחי לכל טענת הגנה בחוק איסור לשון הרע הוא קיומו של תום לב בפרסום.
20. במסגרת בחינתה של סוגיית תום הלב יש לבחון האם המפרסם נקט את האמצעים הנדרשים על מנת לוודא שהדברים שהוא עומד לפרסם נכונים. כמו כן יש לבחון את מידת הפגיעה שבפרסום: גם אם תוכן הפרסום רלבנטי, לצורך העניין, להגנה על עניין אישי כשר, עדיין יתכן שלא יתקיים מרכיב תום הלב משום שהפרסום כלל ביטויים עולבים יתר על המידה.
- בענייננו, ולאור אופי הביטויים שפורסמו ע"י הנתבע, מתייתר הצורך לדון בנכונות כל ביטוי שכתב. די בקיומן של אותן קללות, לגביהן אמר הנתבע בעדותו שכיום הוא מצטער על כתיבתן, כדי לשלול את תום הלב בהיבט זה – תוכן הפרסום אינו נכון והביטויים בו עולבים, מיותרים ואינם רלוונטיים או עומדים בקנה אחד ובהלימה עם העלבון שהנתבע סבר כי אירע לו.
21. סעיף 16(א) בחוק קובע כי מתקיימת חזקה לפרסום בתום לב אם הוכיח הנתבע שהפרסום נעשה בנסיבות סעיף 15 ובתנאי שהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן הנסיבות:

"נוסף על בחינת סגנונו של הפרסום, יבחן בית המשפט במסגרת סעיף 16(א) גם שיקולים אחרים, שבמרכזם השאלה, האם לא ניתן היה להשיג את המטרה הלגיטימית של הפרסום, כפי שזו עולה מההגנה הספציפית שלתחולתה טוען המפרסם, בדרך שתפגע פחות בנפגע..., האם הדברים שנאמרו בו לא היו גורפים מדי. ... תיבחן סבירות הפרסום, בין היתר, לאור השאלה, האם הופנה הפרסום רק לאנשים אשר תכלית ההגנה מחייבת את

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

מסירת המידע להם" [אורי שנהר, דיני לשון הרע (1997), להלן: "שנהר", עמ' 266].

22. כפי שמבואר לעיל ולהלן, ככל שמטרת הנתבע הייתה תמת לב – ניתן היה להשיגה בדרך שתפגע פחות בתובע. הקללות והעלבונות שהטיח הנתבע בתובע אינם דרך סבירה להשגת מטרה לגיטימית כלשהי.

23. בענייננו, וכעולה מעדות הנתבע ומדברי העדה מטעמו – הפרסום נעשה כיוון שהנתבע סבר שהתובע השפיל אותו, וכדברי העדה מטעמו – זו הייתה הדרך של הנתבע להביע את מה שהוא הרגיש בשדה שבו לו יש את הכוח [פרוטוקול הדיון מיום 29.10.18, עמ' 26 שורה 30].

24. יתר על כן, לא רק תוכן הפרסום אלא אף היקפו חרג מתחום הסביר בנסיבות המקרה שבפנינו, כאשר הנתבע בחר לפרסם את הפוסט בדף הפייסבוק של הדמות, וביודעו כי לדף זה ישנם אלפי עוקבים ובוודאי הרבה מעבר לאותם אנשים ספורים שנחשפו לאירוע עיכובו של הנתבע. מכאן שהגנת תום הלב נשללת אף בשל התפוצה בה בחר הנתבע לפרסם דבריו.

25. טענה נוספת שעלתה היא שהנתבע ביקש להביא את הדברים לידיעת מי שעלול להיתקל בסיטואציה דומה. אין בידי לקבל תשובה זו כפשוטה. כפי שתואר בהרחבה לעיל, הפרסום שנעשה חרג הרבה מעבר ל'יידוע' בדבר אירועי הלילה והוא כלל דברי השמצה והטחת עלבונות בתובע שאין בינם ובין מסירת מידע דבר וחצי דבר.

26. אף החזקה בסעיף 16(ב) בחוק פועלת לחובת הנתבע, ולו בדוגמת חלופה (1) בסעיף – כאשר הנתבע לא מתיימר לטעון כי הקללות העלבונות וכלל הביטויים שהטיח בתובע היו אמת והנתבע אף לא טוען כי האמין באמיתותם.

למען שלמות התמונה נבחן גם את תנאי סעיפי המשנה הקבועים בסעיף 15 בחוק ואשר מכוחם טוען הנתבע להגנה בענייננו.

הגנה על עניין אישי כשר

27. הנתבע טוען כי עומדת לו הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(3) בחוק איסור לשון הרע הקובעת: הגנה במקרה בו :

"הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר".

על מנת לבחון הגנה זו, יש לעמוד על אותו 'עניין אישי כשר' שהפרסום נעשה לשם הגנה עליו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

28. לטענת הנתבע, הפרסום נעשה על מנת להגן על כבודו ופרטיותו אשר נפגעו, לטענתו, עת להבנתו ביקש ממנו התובע להיכנס ולהשתין בניידת.
29. כפי שנקבע לעיל, ואף בהליך הפלילי נשוא דו"ח התנועה, התובע פעל כדין עת ביקש מהנתבע להתלוות אליו לניידת על מנת לגשת לחפ"ק למסור דגימת שתן. הנתבע טוען כי הבין את הדברים אחרת – ומתוך הבנה שגויה זו חש השפלה ופגיעה בכבודו ובפרטיותו.
30. דא עקא, שגרסתו של הנתבע בעניין זה נדחתה על ידי, ולמען הזהירות - אף אם הייתי סבורה שאכן חש השפלה ופגיעה - רגשות אלו היו מנת חלקו של הנתבע בלבו פנימה, והמניע לקיומם לא התרחש בפועל. הנתבע לא נדרש להשתין בניידת ולא ביצע את אותו מעשה שסבר כי הוא נדרש לבצע ואשר עצם ביצועו אמור היה להיות משפיל ולפגוע בכבודו.
31. כאשר סירב הנתבע להשתין בניידת, בעודו טועה לכאורה לחשוב כי כך התבקש ממנו, הוא 'מנע' כהבנתו את אותה השפלה ופגיעה בכבוד ובפרטיות, וגם לטעמו אלו לא התרחשו בפועל.
32. נשארה לכאורה שאלת ההשפלה שחש הנתבע מעצם הדרישה, שלהבנתו הופנתה אליו, להשתין בניידת. דא עקא, משעה שקבעתי כי דרישה כאמור לא רק שלא נעשתה בפועל, אלא שאף לא סביר כי הנתבע האמין באמת ובתמים כי הופנתה אליו דרישה שכזו, הרי שאין כל יסוד לדון באותה שאלת השפלה תיאורטית והיא נדחתה.
- למעלה מן הדרוש יצוין כי גם אם הייתי מקבלת את גרסת הנתבע כי כך סבר שדרשו ממנו – הרי שלכל היותר הרגשתו האמורה היא רק פרי אי-הבנתו שלו-עצמו, ואין בידי לומר כי התרחשה בפועל השפלה, פגיעה בכבוד הנתבע או פגיעה בפרטיותו. רגשות שגויים שחש הנתבע בליבו, ואשר אין להם כל אחיזה במציאות, אינם בגדר 'עניין אישי כשר' ובוודאי לא עניין שיש להגן עליו ושיש מכוחו להצדיק פעולה לא לגיטימית לשם הגנה מדומיינת זו.
33. המסקנה מהאמור היא שלא התקיים כל 'עניין אישי כשר' המהווה יסוד לטענת הגנה זו.
34. על מנת לבחון את הדברים על כל היבטיהם יבואר כי אף אם הייתה מתקבלת טענת הנתבע כי התקיימה באירוע פגיעה כלשהי בכבודו – הרי שעדיין יש לבחון את התנאים הנוספים הנדרשים בסעיף זה ומבססים את הטענה כי הפרסום היה לשם הגנה על אותו עניין אישי כשר.
35. בפסיקה נקבע כי נתבע המסתמך על הגנה מכח סעיף 15(3) בחוק נדרש להוכיח ארבעה תנאים מצטברים: קיומו של עניין אישי כשר אשר הגנתו הצדיקה את עשיית הפרסום; תוכן הפרסום נועד להגן על אותו עניין; הפרסום הופנה רק לאותו ציבור רלוונטי; והפרסום נעשה בתום לב (ע"ע (ארצי) 46548-09-12 לירן אבידן נ' פלאפון תקשורת בע"מ, נבו - 31.03.2015; ת"א (מחוזי ת"א) 2114-08 פנינה שפיגל נ' ריקי שחם-רביצקי, נבו, 06.10.2015).
36. לעניין תוכן הפרסום נקבע כי תנאי לתחולת ההגנה דן הוא שהפרסום יהיה מידתי ולא יעבור את השיעור המספיק, מבחינה הגיונית, להגנת העניין האישי הכשר (שנהר, עמ' 297).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

בעניין זה ניתן לומר כי נקמה איננה הגנה וכך גם הטחת קללות.

כאשר, לדוגמא, נפגע שמו הטוב של אדם – ניתן בנסיבות מסוימות לקבל פרסום בתום לב אשר נועד לנקות את שמו של המפרסם, אך גם במקרה שכזה ניקוי שם המפרסם אינו כרוך בד בבד עם ביזוי שמו של הצד שכנגד.

במקרה שבפנינו פעל הנתבע להשפיל את התובע ולבזותו, ולא טען הכיצד יש בפרסום לשון הרע אודות התובע כדי להגן על הפגיעה-לכאורה שסבר הנתבע כי אירעה לכבודו ולפרטיותו.

כינויי גנאי לתובע, כגון טיפש, נאלח, אפס וכלב, אינם רלוונטיים לאירוע ובוודאי אין בהם מידתיות לפגיעה לה טען הנתבע. עצמת הפגיעה הברורה הנגרמת מפרסום שכזה אינה יכולה להיחשב כ'גדר הסביר' לענייננו.

37. הפסיקה שללה ניסיון הסתמכות על הגנה מכח סעיף 15(3) לעיל כאשר הנתבע טוען להקשר קלוש ומלאכותי (ת"א (מחוזי מרכז) 7394-07-10 טרייד אין השרון נ' אליעזר ג'רסי (נבו), 03.09.2014).

ייתכן כי אילו היה הנתבע משתמש רק בביטוי 'מנסה לתפור תיק לאזרח' ביחס לסברתו כי התובע ניסה להחתים אותו על 'הודאה בעבירה', עניין שכאמור נשלל לעיל, ניתן היה לסבור כי מדובר באמירה מידתית ומותאמת לפגיעה הנטענת. אלא שכאמור – לא כך הדבר ולא זהו היקף הפרסום המדובר.

38. הנתבע לא ביסס כל נימוק המצדיק את היקף הפרסום שנעשה. נהפוך הוא.

הנתבע ביקש לקשור את האירוע לעוינות שהוא טוען כי קיימת במשטרת ישראל כלפי הדמות שיצר, ומכאן הנימוק לפרסום הפוסט בדף הפייסבוק של הדמות, אלא שאף טענתו זו נדחת על ידי.

39. ראשית אבהיר כי לא שוכנעתי שהתובע ידע בעת הפניה לנתבע שהנתבע מגלם 'דמות'.

בהקשר זה אציין כי תיאור מראהו של הנתבע בעת שעוכב, כפי שמופיע בסיכומי הנתבע, אינו עולה בקנה אחד עם הנראה בסרטון שהוצג על ידו, למעט העובדה שהיה עם משקפי שמש גדולים. בעוד שבסיכומים נטען כי הנתבע היה 'בתחפושת', עם בגדים מוחצנים, פאה של שיער ארוך, כובע אדום גדול ומגפון אדום בידו - הרי שבסרטון נראה הנתבע כשהוא עומד מחוץ לרכב לבוש בחולצה קצרה לבנה ומכנסיים אדומים רגילים וחבוש בכובע רגיל לראשו, לא גדול באופן מיוחד או בולט ואף צבעו אינו חריג. מתחת לכובע נראה אמנם שיער שאינו עובר את גובה הכתפיים, אך גם הוא לא חריג או בולט כ'תחפושת'.

יתר על כן, רק לאחר שהסתיים השיח בין הנתבע לבין השוטרים והוא ביקש מהם לגשת לרכב וליטול את חפציו – הוציא הנתבע מרכבו ג'קט אדום ולבש אותו ואז גם ניהל שיח קצר עם השוטר על התעקשותו להוציא את המגפון מרכבו ולקחת אותו עמו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

היינו, למעט היותו עם משקפי שמש לא היה דבר חריג במראהו של הנתבע בעטיו יש לסבור כי התובע בהכרח זיהה בו 'דמות' מיוחדת כלשהי או סבר שהאדם העומד מולו 'מחופש'.

40. שנית, אין בידי לומר כי כל העוקבים אחר דף הדמות הם 'ציבור רלוונטי' שנחשף לכאורה לאותה השפלה שסבר הנתבע כי נגרמה לו ועל כן הם 'ציבור רלוונטי' לקבלת הפרסום בענייננו, ובוודאי לא פרסום המכיל לשון הרע על התובע.

הנתבע עצמו העיד כי פרסם את הפוסט בפייסבוק על מנת לשתף את העוקבים שלו במה שעבר [שם, עמ' 18, שורות 8-14]. היינו, הוא בהחלט מודע לכך שהוא זה שמביא לראשונה לידיעת 'קבוצת העוקבים' את האירועים נשוא הליך זה, ובמילים אחרות – הוא זה שמפרסם לכאורה את אותו אירוע משפיל שהוא סבר כי היה, לאנשים שלא נחשפו אליו מלכתחילה. מכאן שקבוצת העוקבים, אף להגדרת הנתבע, לא הייתה הציבור הרלוונטי שנחשף מלכתחילה לאותה השפלה שסבר כי עבר, ומכאן שבוודאי קבוצה זו אינה הציבור הרלוונטי לאותו פרסום בו לכאורה ביקש להגן על אותו 'עניין אישי כשר' כטענתו.

יתרה מזאת, הנתבע עצמו העיד כי לא רק שהוא מודע לכך שמה שהוא מפרסם בעמוד הפייסבוק מגיע לכל העוקבים שלו, שהרי לשם כך הם עוקבים אחריו – כדי לשמוע מה יש לו להגיד [שם, עמ' 17 שורות 4-5] – אלא הוא אף יודע שלא רק העוקבים אחר דף הדמות רואים את פרסומיו, ואינו יודע האם כל מי שעשה 'לייק' לפוסט הוא עוקב או לא [שם, עמ' 18 שורות 3-5].

41. אם בכך לא די, הרי שכאשר נשאל הנתבע על התגובות לפוסט שפרסם, אשר חלקן השתלחו בתובע ואף במשפחתו, השיב הנתבע כי אין לו שליטה על תגובות של קוראי הפוסט, וכי ישנם מקרים בהם המגיבים לפוסטים שלו – מקללים אותו. הנתבע שב וציין כי אין לו שליטה על הדברים האלה [שם, עמ' 20 שורות 2-5].

בתשובה לשאלה מה חשב על התגובות שנכתבו השיב הנתבע [שם, עמ' 20 שורות 16-23]:

"ת. מה שאני חושב בכללי על מה שקורה ברשת היום, אנשים מרשים לעצמם להגיד דברים בלי גבולות, לאנשים אין גבולות מאז שהפייסבוק ובכלל האינטרנט נכנסו לחיים שלנו.

ש. אתה חושב שמה שכתבת זה עם גבולות? שאתה כותב ככה ויש תגובות מתלהמות נגד המשטרה, השוטר, המשפחה שלו?

ת. אמרתי את זה כבר. אני לא גאה במה שכתבתי. אני ראיתי בחיי ואני הרבה באינטרנט ראיתי דברים הרבה יותר חמורים, דברים שקוראים לפעולה, לתקיפה, לנקמה. אני מודה שעשיתי טעות ואני מודה שקיללתי את הבן אדם, אבל אני לא רואה בזה משהו שהוא חסר גבולות. יש פה פעולה שקיללתי את הבן אדם, אני מודה בזה, ונראה לי שיש דברים חמורים יותר היום ברשת."

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

42. העובדה שישנם פרסומים חמורים יותר ברשת ודאי אינה מנחמת את התובע או מעניקה לנתבע לגיטימציה לדבריו. עניין זה יהא רלוונטי בעת הדיון בשיעור הפיצוי הראוי שיש לפסוק במקרה זה.

43. במצב דברים זה לא הראה הנתבע כיצד הפרסום שנעשה יכול היה להיעשות לשם הגנה על עניינו האישי הכשר, אף אם היה מוכר עניין שכזה.

גינוי או הכחשת לשון הרע קודמת

44. הנתבע טוען כי עומדת לו גם הגנה מכח סעיף 15(10) בחוק הקובע הגנה במקרה בו :

"הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן"

45. על מנת לשקול הגנה זו יש להראות קיומה של לשון הרע שפורסמה קודם לכן.

46. לדידו של הנתבע, הפרסום נעשה 'בעקבות מעשיו הפסולים של התובע' אשר נועדו להשפילו ועל כן עולים כדי לשון הרע. הנתבע לא טרח לנמק הכיצד, אף אם הייתה דרישה שייכנס לניידת להשתין – עניין שנשלל ונדחה לעיל - מהווה הדבר לשון הרע.

יתר על כן, הנתבע לא טרח לנמק הכיצד אותם ביטויים וקללות בפוסט שפורסם נעשו כדי 'לגנות או להכחיש' את אותו 'לשון הרע' קודם שלא ברור טיבו.

די בשתיקת הנתבע בסוגיות אלו כדי לדחות גם טענה זו, ועל אחת כמה וכמה כאשר תום הלב נשלל לעיל ובאופן מהותי.

47. לסיכומה של סוגיה זו – לא עומדת לנתבע כל הגנה לפרסום לשון הרע שביצע.

שיעור הפיצוי

48. התובע עותר לפסוק לו את מלוא סכום הפיצוי הקבוע בחוק למקרה בו לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, וזאת בהצמדתו למדד כאמור בחוק. התובע טוען כי כבודו ושמו הטוב נפגעו מהפרסום, וכך גם משפחתו, והוא הושפל. כן טוען התובע כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע בו.

49. התכליות העומדות ביסוד פסיקת הפיצויים נקבעו בפסיקה כדלקמן :

"מקובלת הדעה כי שלוש תכליות עומדות ביסוד פסיקת פיצויים לנפגע מעוולת לשון הרע: ראשונה היא התכלית התרופתית, שנועדה להשיב את המצב לקדמותו, קרי: למצב ששרר בטרם נפגע שמו הטוב של הנפגע (ראו אצל שנהר, בעמ' 369). בהקשר זה יש אף הסבורים כי פסיקת הפיצויים

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

משיבה במידת מה את זכותו של הנפגע לשם טוב, נוכח ההכרה השיפוטית בפגיעה שנגרמה לו. שנייה – התכלית החינוכית-הרתעתית, שמטרתה "שיחנכו את הקהל ויחדירו לתודעתו כי שמו הטוב של אדם, בין אם הוא איש פרטי, ובין אם איש ציבור, אינו הפקר" (ע"א 30/72 פרידמן נ' סגל, פ"ד כז(2) 225, 244 (1973) (להלן: עניין פרידמן)). שלישית ואחרונה היא התכלית העונשית (אשר לעתים נכרכת בתכלית החינוכית-הרתעתית), הקשורה בכוונת המפרסם, ושלפיה יש ליתן את הדעת בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע לשאלה אם הפרסום נעשה בכוונה תחילה לפגוע (ראו למשל עניין בן גביר, פסקה 32 לחוות דעתה של השופטת א' פרוקצ'יה; עניין אמר, בעמ' 521; ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ' ספירו, פ"ד מו(3) 48, 56-57 (1992); ע"א 1370/91 משעור נ' חביבי, פ"ד מז(1) 535, 539 (1993); ע"א 802/87 נוף נ' אבנרי, פ"ד מה(2) 489, 493-494 (1991) (להלן: עניין נוף); עניין שרף, בעמ' 174; עניין מזרחי, בעמ' 205-206; עניין פרידמן, בעמ' 237-243; לשון הרע: הדין המצוי והרצוי, בעמ' 396; שנהר, בעמ' 369-370, 372; תומר קרמרמן "שומר פיו ולשונו – שומר מצרות נפשו: פיצויים ללא הוכחת נזק בחוק איסור לשון הרע" משפטים מג 899, 902-903 (2013) (להלן: קרמרמן)).

ע"א 6903/12 Canwest Global Communications Corp נ' אלי עזור (נבו, 22.07.2015).

50. השתלשלות הדברים ותיאור הנתבע את המניעים שהובילו אותו לפרסום הפוסט מקימים תחושה ברורה כי כוונת הנתבע הייתה לפגוע בתובע ו'לנקום' בו על אירועי הלילה. רצף הקללות והטחת העלבונות אינם מותירים מקום לספק ואינם בגדר 'יידוע' על אירועי הלילה, התמרמרות על 'ניסיון לתפור תיק' וכיוב'. פירוט שמו המלא של התובע, כינויו ומספרו האישי נועדו לדייק את הפגיעה בתובע אישית ועניינו של הפרסום כולו ביצירת השפלה ופגיעה – ואלו אכן אירעו.

51. כאשר נשאל הנתבע האם פרסם את הפוסט בכוונה לנקום, לא השיב בשלילה מוחלטת אלא טען בדרך זו או אחרת כי הדברים נכתבו בסערת רגשות מסוימת ולא בקור רוח, ובלשונו של הנתבע [שם, עמ' 19, שורות 24-21]:

"ש... אתה רצית לנקום בו?

ת. הייתי מסכים איתך אם הייתי עיתונאי שיושב במשרד שלו בקור רוח עם כוס קפה ומזגן במשך כמה ימים וכותב מאמר. אני את המילים האלה, שאני לא גאה בהן, כתבתי בסוף לילה שבו במהלך כל הלילה הושפלתי על לא עוול בכפי..."

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

בהמשך הדברים שב הנתבע וציין פעם אחר פעם כי הדברים נכתבו מכיוון שעבר השפלה [שם, עמ' 23 שורות 29-30, עמ' 24 שורות 3-4]. הטענה להשפלה אמנם נדחתה בפסק דין זה, ואולם לדידו של הנתבע היא הייתה הסיבה לפרסום ומכאן גם חיזוק הכוונה לפגוע.

52. על יסוד תכליות הפיצוי האמורות לעיל, נקבע בפסיקה כי שיעור הפיצוי צריך להיקבע בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

53. בת"א (שלום פ"ת) 15051-06-13 יניב כהן נ' אסף יצחק (נבו, 19.01.2016) חויב נתבע לשלם לשוטר פיצוי בסך 76,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה, לאחר שנקבע כי הגיש נגד השוטר תלונת סרק למח"ש בטענה שהשוטר גנב כסף מרכבו של הנתבע.

54. בת"א (שלום טב') 39948-07-13 אברהם שביט שטריט נ' חיים חליוה (נבו, 16.11.2015) חויב נתבע לשלם למתנדב במשטרת התנועה פיצוי בסך 25,000 ₪ דאז בגין כתבה שפרסם במקומון 'כוכב הצפון', ואשר כללה ביטויים הפוגעים בשמו הטוב של התובע, וזאת בעקבות דו"ח תנועה שרשם התובע לנתבע. בקביעת שיעור הנזק התחשב בית המשפט שם באופי האמירות שנכתבו לגבי תפקודו של התובע בתור שוטר וכן לגבי מידת השכלתו וכשרונו. מן הצד האחר, הביא בית המשפט בחשבון כי חלק גדול מהדברים שפורסמו הם דברי אמת המסקרים אירועים שהתרחשו ושהובאו כפי שהם לידיעת הציבור, לו יש עניין בעצם הידיעה עליהם.

55. בענייננו נעשה הפרסום כנקמה ופורקן תסכול מפירושו השגוי של הנתבע את אירועי הלילה, ובמטרה לפגוע בתובע באופן אישי וממוקד. הפרסום אף נעשה בתפוצה רחבה – הרבה מעבר לארגון בו עובד התובע או עיתון באזור מגוריו. הפרסום באינטרנט שריר וקיים גם היום בפלטפורמות שונות – כפי שאישרו שני הצדדים בדיון.

56. הנתבע לא פרסם התנצלות על דבריו ולא ווידא את מחיקתם מאתרים בהם פורסמו. אף בניהול ההליך לא הקל הנתבע על התובע, חקר אותו ועמד על כל טענותיו.

57. במכלול דברים זה, יש להעמיד את שיעור הפיצוי בענייננו על סך של 85,000 ₪, וזאת בהתחשב בין היתר בתפקידו הציבורי של התובע במשטרת התנועה, בגינו נקלע לאירוע נשוא תיק זה מול הנתבע, בהשפלה שספג התובע עקב הפרסום הרחב הכולל אף את פרטיו האישיים, ובהתחשב בהתנהלות הנתבע אשר מעבר לאמירה רפה במהלך חקירתו הנגדית – לא פעל להתנצל בפני התובע מחוץ לכותלי בית המשפט ולא פעל למחיקת הפרסום מהאתרים החיצוניים אליהם הוא הגיע.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 41505-07-15 סימן טוב נ' מור

סוף דבר

58. ענייננו בתביעת לשון הרע שנמצאה מוצדקת ולא נמצאה לנתבע כל הגנה להצדקת הפרסום שנעשה.

59. לאור הקביעות שפורטו בפסק הדין, לרבות לעניין מהימנות הצדדים וקביעת המסכת העובדתית, לא נדרשתי להכריע בטענות הצדדים באשר למשמעות הקביעות בהליכים הפליליים שהתנהלו.

60. אשר על כן אני מחייבת את הנתבע לשלם לתובע סך של 85,000 ₪ נכון למועד מתן פסק הדין.

61. הנתבע יפעל להסרת אזכורי הפרסום נשוא תיק זה מרשת האינטרנט ככל שאזכורים כאלו מופיעים באתרים השונים. לצורך זה יפנה הנתבע בתוך 30 יום לכל אתר בו מופיע פרסום כאמור ויבקש את הסרת הפרסום בהתאם להוראת פסק דין זה.

62. הנתבע יישא בהוצאות התובע בגין הליך זה בצירוף שכר טרחה בסך 30,000 ₪.

ניתן היום, ו' אדר א' תשע"ט, 11 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.

מיקה בנקי, שופטת